

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ, ਜੇ.

ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈਆਰਐਸ ਦਾ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1980 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 785।

12 ਮਈ 1983 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਲੋਨੀਜ਼ ਐਕਟ (1975 ਦਾ X)— ਧਾਰਾ 2(c), 3(1), 8(1) ਅਤੇ 11(1) - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950— ਧਾਰਾ 14, 19(1) (f) ਅਤੇ (ਜੀ.) ਅਤੇ 31— ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ — ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ- ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ-ਕੀ ਵਾਜਬ ਹਨ- ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ-ਕੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਲੋਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1975 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਾਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਨੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇਸਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੋਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਿਰਫ ਮਾਲਕੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪ-ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਪ-ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚਾਹੇ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ; 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਸਾਧਾਰਨ ਵਸਤੂ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਰੂਮ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾਂ ਉਪਨਗਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਪੜੀਆਂ ਲਈ ਡਰੈਗਨ ਬੀਜ ਬੀਜਣਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਵਾਹ ਮਾਇਨੇਟ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਚਾਰ ਤੱਕ ਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਚਾਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੁਰ ਪੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ। ਇਸ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਹੈ

ਬਲਾਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਖਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਚਾਰ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਬਾਰਾ ਉਕਤ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚਾਰ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਛੋਟਾਂ ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ, ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੰਬਲ ਬਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੰਬਲ ਪੱਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਪੜੀਆਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਸਤੂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦੇ ਤੰਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।

(ਪਾਰਾ 14, 15, 16, 17, 18 ਅਤੇ 22)।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ :-

- (i) ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਲੋਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1975 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;
- (ii) P-1 ' ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- (iii) ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸੂਚੀ P-1 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (iv) ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (v) P-1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਧੀਕ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ;
- (vi) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
ਅਤੇ
- (vii) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਰਵੀ ਕਪੂਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਪੀ ਭੰਡਾਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਏ.ਐਸ.ਸੰਧੂ, ਐਡੀ. ਏ.ਜੀ

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ

1. ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਲੋਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1975 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਪੜੀਆਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਉਪਨਗਰੀਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ, ਧਾਰਾ 19(1) (ਐਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ?) ਅਤੇ 31 ਜਾਂ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਧਾਰਾ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਕਮਾਤਰ ਨਹੀਂ, ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਨੌ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

2. 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ' ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ

785 ਆਫ 1980 (ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਨਰੰਜਨਪੁਰਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ 6 ਜਨਵਰੀ, 1976 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, ਉਸਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੇਲ-ਡੀਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਕਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਕਲੋਨੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਊਸਿੰਗ, ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਸਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੈਟਰਟਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਲਈ ਪੰਜ ਜਾਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਲੋਨੀਜ਼ ਐਕਟ 1975 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(e), 3(1), 4(2), ਅਤੇ 8(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗਿਣਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰਭਜਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕੌਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 2 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 1 ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਕੋਤਵਾਲੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3(1), 8(1) ਅਤੇ 11(1) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 19(1) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੁਢਲਾ ਰੁਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਗਭਗ 1971 ਦੀ ਕਲੋਨੀਜ਼ ਆਰਟ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਜੈ ਚੰਦ ਭਗਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ 1975 ਵਿੱਚ ਕਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਣਡਿੱਠ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3(1) ਅਤੇ 8(1) ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦ੍ਰਿੜ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਫਿੱਕੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ।

5. ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਡੇਕ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਥਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19(1) (ਫ) ਅਤੇ 31 ਨੂੰ 19 ਜੂਨ, 1979 ਤੋਂ 44 ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ

Hardam Singh and another v. The State of Punjab and others
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1980 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਉੱਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੁਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ ਜੋ ਹੁਣ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

6. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦ੍ਰਿੜ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 9 ਅਗਸਤ, 1975 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਜਾਂ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਜਾਂ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ *ਮਹਿੰਦਰ ਲਾਈ ਜੈਨੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2)* ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਢਲੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲਾ-ਪੱਖੀ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਰੀਰ ਅਹਿਮਦ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਅਤੇ ਦੀਪ ਚੰਦ ਬਨਾਮ *ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (4)* ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 23 ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੈਨਬਰਲ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐਮ. - ਪੀ. ਵੀ. *ਸੁੰਦਰਰਾਮੀਅਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5)* ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਸਲ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰੇ 42 ਤੋਂ 47 ਵਿਚ ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਉਥੇ ਇੱਕ ਭੇਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ	1019।
(3) ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ	728
(4) ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ	648.
(5) ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ	468

ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਨਮਿਆ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਐਸਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ-ਪ੍ਰੀਵ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

8. ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਚਾਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਭਿੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਅੱਗੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਈਕ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ -

ਰਾਮ ਪੁਰੀ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਆਦਿ (6) ਵਿਚ ਵੀ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 19(1) (ਐਫ) ਅਤੇ 31 ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਤੇ ਵੀ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ- ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਦੋਂ 9 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਸਤ, 1975, ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

9. ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ 14 ਮਈ, 1975 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕਲੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) 'ਕਲੋਨੀ' ਅਤੇ 'ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਗਲੀ ਧਾਰਾ 3 ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ. ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੋਤ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਤੋਂ 7 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਇੱਕ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਆਡਿਟਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਭਾਗ! 8 ਫਿਰ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 11, 13 ਅਤੇ 14 ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(6) ਏਆਈਆਰ 1982 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹੈਰੀ। 301;

Hardam Singh and another v. The State of Punjab and others
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਾਰ , ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਟੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਕਾਰਨ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

10. ਹੁਣ, ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ), 3, 4, 8, 11 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਆਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - ਜੇ ਚੰਦ ਭਗਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ , ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (7)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਲੋਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1971 (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਉੱਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਦਾਰਥ, ਉਕਤ 'ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ' 'ਤੇ ਟਿਕੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਟੱਟ ਸਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ ਦੀ ਸਟਾਰ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਕਰੀਬੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਚੰਦ ਭਗਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਤਰਕ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ।

11. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਦੋ ਵਿਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਕਸਬਿਆਂ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਟੱਲ ਵਹਿਣ ਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਤੇਜ਼ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਹੱਲ ਨੂੰ ਟਾਲਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਵਿਕਾਸ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹੱਤਵ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਭਾਰ, ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ- ਇਹ ਕਿ ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਡੇ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੇਸ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਰੈਜ਼ਿਊਮੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ, ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਏਪੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:-

“ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿੱਜੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕਾਫੀ ਦੌਲਤ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਬੋਝ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਹਨਾਂ ਕਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵੈਟ ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਸਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਫਿਰ ਜੋ ਸਮਾਨ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ: -

"ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ।"

ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਕਈ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਸ੍ਰੀ ਕੇਪੀ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਬੇਅੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜੋਕੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਹੈ।

12. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਥੀਆਰਪੀਆਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਰ. 1 ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ 1 ਅਤੇ ਵਿਨਡਿਵਿਊ ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜੋ ਇਮਪਗਨਡ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਪੁਰ ਪੋਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਨੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇਸ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਚਾਹੇ। ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਚੰਦ ਭਗਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ "ਹੋਰ ਪੁਰ ਪੋਜ਼" ਸਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੱਖ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਹੈ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀਆਂ ਦੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਅਨੁਵਾਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲਕੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਤਲਬ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਢਿੱਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ

Hardam Singh and another v. The State of Punjab and others
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਸਟੀਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜੋ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪ-ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਉਪ-ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ।

16. ਫਿਰ ਜੇ ਨੋਟਿਸ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਸਾਧਾਰਨ ਵਸਤੂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖੇਤਰਤੀਬੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੁੰਬਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਪੜੀਆਂ ਲਈ ਅਜ਼ਗਰ ਦੇ ਬੀਜ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਖਿਪ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਵਾਹ ਮਾਇਨੇਟ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

17. ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੰਧਨ ਦੇ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਤੱਕ ਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਖਿਪ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਚਾਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ, ਭਾਵ- ਦੇ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਚਾਰ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਇਹ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਸਿਰਫ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਗੁਣਾਤਮਕ ਫਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਖਿਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ- ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਚਾਰ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸਖਿਪ ਖੇਤਰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਕਤ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚਾਰ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। - ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਛੋਟਾਂ ਜੋ ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੰਬਲ ਪੱਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਖਿਪ ਨਤੀਜੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੂਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਦੋ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਚੀਲੀਜ਼ ਅੱਡੀ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੰਬਲ ਪੱਟੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ 'ਦੁਹਰਾਇਆ' ਜਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਪੀ ਭੰਡਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਸੀਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋੜ ਹੈ।

18. ਹੁਣ, ਹੁਣ, ਇੱਕ ਵਾਰ, ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਹ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਇਸ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਜ੍ਹਾ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਤੇ ਉਪ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਇੱਕ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੰਜ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬਲਾਕ ਬਣਾਉਣਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਕਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਪੱਟੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਜਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਸਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਦਾ ਖੁੰਬਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਇੱਕ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਲਗਜ਼ਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਇਸ ਲਈ, ਰੋਕਥਾਮੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁਕੁਲ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ ਦੀਆਂ ਟੇਵੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਵਿਖੰਡਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੋਕਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਗਲਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਟਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਜਿਤ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਅਸਲੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧੋਖੇ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੰਡਿਤ ਸੈੱਸ ਪੂਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਨਾ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਲਤ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।, ਜੋ ਬੇਈਮਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਰੋਕ ਵਿੱਤੀ ਲਾਲਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

19. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਛੋਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ

Hardam Singh and another v. The State of Punjab and others
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਵਰਤੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਕਠਿਨਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਲਚਕਦਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਛੋਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕਠੋਰਤਾ ਜਾਂ ਕਠੋਰਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗੈਰ-ਕੈਨਲਾਈਜ਼ਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ।

20. ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਪੀ ਭੰਡਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਾਗਰਿਕ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਏਰੀਏ ਦੇ ਪੰਜ ਜਾਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਲਾਟ ਬਣਾ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਤਣਾਅ ਦੇ ਕੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਨੂੰ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ, ਧਾਰਾ 19 (1) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵੀ.

21. ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਾਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਵੀ। ਐਕਟ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਚਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਪ-ਵਿਭਾਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਨ੍ਹੇ ਝੁਕਾਅ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਬਲਾਕ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਾਢੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੰਜ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ- ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਗੈਰ- ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

22. ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਕਲੋਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇਖੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਕ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੈ ਚੰਦ ਭਗਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜ ਹਨ। ਦੂਰ

ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਨਚੰਦਾ ਬਨਾਮ ਅਮੀਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਆਰ. ਐਨ. ਸਿੱਤਲ, ਜੇ.)

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦੇ ਤੰਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

23. ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

24. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਰੀਆਂ ਨੌਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਸ ਪੀ ਗੋਇਲ, - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਆਰ ਐਨ ਸਿੱਤਲ ਜੇ.

ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਨਚੰਦਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਵੈਟਸਸ

ਅਮੀਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਫਾਈ ਜੇ. 1975 ਦਾ 245

13 ਮਈ 1983 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III) -ਸੈਕਸ਼ਨ 3(13) (ਬੀ) -ਜਾਬਤਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ V) - ਸੈਕਸ਼ਨ 91— ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵੈਸਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ-ਅਜਿਹੀ ਗਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ- ਕੀ ਸਥਾਈ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਹੈ • ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮ - ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ - ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਸਾਨ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (13) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ 'ਪਬਲਿਕ ਸਟ੍ਰੀਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ।